

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta ta' l-24 ta' Gunju, 2004

Appell Kriminali Numru. 127/2004

**Il-Pulizija
(Spettur Alex Miruzzi)
Vs**

Salvatore sive Salvu Debono

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli :

1) fl-20 ta' Settembru, 2003 u fil-jiem ta' qabel din id-data f'dawn il-Gzejjer seraq senter tal-marka Benelli b'numru ta' serje 146964 li jiswa aktar minn mitt Lira Maltin (LM100) pero' anqas minn elf Lira Maltin (LM1000) ghad-detriment ta' persuna mhux maghrufa, liema serq hu aggravat bil-valur tal-haga misruqa;

- 2) fl-istess data, lok u cirkostanzi xjentement laqa' ghandu hwejjeg misruqa, mehuda b'qerq, jew akkwistati b'reat, jew xjentement, b'kull mod li jkun, indahal biex imexxihom;
- 3) fl-istess data, lok u cirkostanzi minghajr licenzja tal-Kummissarju tal-Pulizija, kellu fil-pussess jew kontroll tieghu, jew kellu f'idu jew fuqu, arma tan-nar jew munizzjon barra minn fond jew post li jaghmel mieghu;
- 4) fl-istess data, lok, hin u cirkostanzi bhala pussessur taht l-artikolu 3 tal-Kap. 66, naqas li jhares il-kondizzjonijiet imsemmija f'dik il-licenzja, jew li jkollu ghandu jew ikollu f'idejh jew fuqu arma tan-nar jew munizzjon li ma jkunux imsemmija f'dik il-licenzja, inkella b'licenzja taht l-artikolu 13, ikollu f'idejh jew fuqu sikkina jew strument ta' xorta li ma kienitx dik imsemmija fil-licenzja;
- 5) fl-istess data, lok u cirkostanzi gie fil-pussess ta' arma tan-nar, igifieri senter tal-marka Benelli b'numru ta' serje imhassar jew munizzjon, xort'ohra milli b'licenzja, u minnufih naqas jaghti avis taghhom lill-Kummissarju tal-Pulizija, halli jordna jekk dik l-arma tan-nar jew munizzjon ghandhomx jinzammu taht idejn il-Pulizija jew taht idejn il-persuna li tkun tat dak l-avviz;
- 6) fl-istess data, lok u cirkostanzi kellu fil-pussess tieghu xi arma tan-nar li kienet ikkargata b'aktar minn 3 skratac;
- 7) fl-istess data, lok u cirkostanzi kellu fil-pussess tieghu xi ghasafar hajjin jew mejtin, jew parti minn ghasafar jekk ma kienux xi ghasafar inkluzi fl-Iskedi I, II jew III li jinsabu mar-Regolamenti ta' A.L. 146 ta' l-1993 kemm-il darba ma ppruvax li dawk l-ghasafar jew parti minnhom kienu importati b'mod legittimu jew li kienu mrobbija fil-maqful jew li kienu registrati mad-Direttur skond il-paragrafu (6) tar-regolamenti 17 ta' A.L. 146 ta' l-1993 kif sussegwentement emendat;
- 8) fl-istess data, lok u cirkostanzi kif ukoll fil-perjodu qabel din id-data ghamel reat kontra xi regolament iehor mhux imsemmi fil-paragrafu (2) ta' dan ir-regolament, liema reat jinvolvi ghasfur jew ghasafar inkluzi fi Skeda VII li tinsab mar-Regolamenti;

9) ukoll talli hu sar recidiv b'sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) datata 24 ta' Settembru 1998 (Awla 14) liema sentenza hija definitiva w ma tistax tigi mibdula.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-8 ta' Gunju, 2004, li biha wara li rat l-artikoli 261(c), 267, 279, 334 tal-Kap. 9, l-artikoli 3(1), 1A, 9 tal-Kap. 65, l-artikoli 9(5), 17, skeda I, II u III u AL 24, AL 146/1993, 49 u 50 tal-Kap. 9, sabet lill-imputat hati w ikkundannatu ghal terminu ta' prigunerija ta' hames (5) xhur.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fl-14 ta' Gunju, 2004, li bih talab lil din il-Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza moghitja minn l-Ewwel Qorti fl-ismijiet hawn fuq premessi w tinfliggi piena aktar idoneja w li tirrispekkja l-kaz in ezami.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat illi l-aggravju tal-appellant jirigwarda l-piena inflitta mill-Ewwel Qorti u cioe' li din kienet wahda harxa zzejjed. Dan ghaliex hu kien ikkoopera mall-Pulizija tant li uhud mit-tajr protett instab wara li hu kien ha l-Pulizija d-dar tieghu sabiex dak li kien illegali jigi elevat ; li hu rregistra ammissjoni u b'hekk hu ghandu jibbenfika minn piena nqas harxa ; illi r-reati minnu ammessi humma kollha konessi mall-kacca u hu mhux xi kriminal imma persuna li sforz l-injoranza taghha ma tafx tikkontrolla n-namra taghha . Li jkun anomalu li jintbaghat il-habs meta nies hatja ta' reati ferm aktar serji ma jigux kundannati ghall-piena ta' prigunerija ; li l-Ewwel Qorti setghet tapplika l-artikolu 21 tal-Kap. 9 minhabba c-cirkostanzi specjali tal-kaz, li fuqhom qablu l-prosekuzzjoni w d-difiza . Li l-Ewwel Qorti setghet tapplika l-artikolu 28B (2) u li s-sentenza kienet wahda sorprendenti;

Ikkonsidrat ;

Illi dan hu appell limitat għall-piena. Il-principju regolatur hu li mhux normali li tigi disturbata d-diskrezzjoni ta' l-Ewwel Qorti jekk il-piena nflitta tkun tidhol fil-parametri tal-ligi u ma jkun hemm xejn x'jindika li kellha tkun inqas minn dak li tkun fil-fatt. (Ara. Ir-Repubblika ta' Malta vs. David Vella" [14.6.1999] , "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Eleno sive Lino Bezzina" [24.4.2003] u oħrajn).

L-aggravju li l-appellant ikkoopera mall-Pulizija tant li uhud mit-tajr protett instab wara li hu kien ha l-Pulizija d-dar tieghu ma tantx ireggi għaliex it-tajr li nstab id-dar tal-appellant ma nstabx fuq xi invit lil Pulizija imma għax il-Pulizija għamlet "search" go daru w sabitu hemm .(Fol. 16 et seq.)

Dwar l-aggravju li hu għandu jibbenefika minn piena inqas harxa għax irregistra ammissjoni jinghid fl-ewwel lok illi meta gie mressaq quddiem il-Qorti l-Ewwel darba fit-2 ta' Frar, 2004, l-appellant kien ddikjara li ma kienx hati (Fol. 7). Ma rregistra ebda ammissjoni fis-seduti tat-12 ta' Frar, 2 ta' Marzu, 25 ta' Marzu u 28 t' April, 2004 (Fols. 67, 68, 72, 73,76 u 77 tal-process) . Kien biss fis-sitt dehra quddiem il-Qorti w wara li l-Prosekuzzjoni għalqet il-provi tagħha, li rregistra ammissjoni fil-25 ta' Mejju, 2004 (Fol. 78), meta l-kawza umbagħad thalliet għas-sentenza . Għalhekk hawn non si tratta ta' xi ammissjoni bikrija .

Umbagħad kif gie ritenut mill-Qorti tal-Appell Kriminali (kolleggjali) fis-sentenza tagħha fil-kawza "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Mario Camilleri" [5.7.2002] , l-ammissjoni bikrija mhux bilfors jew dejjem , jew b' xi forma ta' dritt jew awtomatikament , tissarraf f' riduzzjoni fil-piena.

Ir-regoli generali li għandhom jiggwidaw lill-qrati meta jkun hemm ammissjoni gew imfissra mill-Qorti Kriminali fis-sentenza preliminari tagħha "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Nicholas Azzopardi", [24.2.1997]; u mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza "Il-Pulizija vs. Emmanuel Testa" , [17.7.2002].

F'din l-ahhar sentenza dik il-Qorti kienet irriproduciet il-bran segwenti mill-BLACKSTONE'S CRIMINAL PRACTICE , (Blackstone Press Limited – 2001 edit. ecc.) :-

“Although this principle [that the length of a prison sentence is normally reduced in the light of a plea of guilty] is very well established , the extent of the appropriate “discount” has never been fixed. In *Buffery* ([1992] 14 Cr. App. R. (S) 511) Lord Taylor CJ indicated that “something in the order of one-third would very often be an appropriate discount”, but much depends on the facts of the case and the timeliness of the plea. In determining the extent of the discount the court may have regard to the strength of the case against the offender . An offender who voluntarily surrenders himself to the police and admits a crime which could not otherwise be proved may be entitled to more than the usual discount. (*Hoult* (1990) 12 Cr. App. R. (S) 180; *Claydon* (1993) 15 Cr. App. R. (S) 526) and so may an offender who , as well as pleading guilty himself , has given evidence against a co-accused (*Wood* [1997] 1 Cr. App. R. (S) 347) and/or given significant help to the authorities (*Guy* [1992] 2 Cr. App. R. (S) 24). Where an offender has been caught red handed and a guilty plea is inevitable , any discount may be reduced or lost (*Morris* [1998] 10 Cr. App. R. (S) 216; *Landy* [1995] 16 Cr. App. R. (S) 908) . Occasionally the discount may be refused or reduced for other reasons , such as where the accused has delayed his plea in an attempt to secure a tactical advantage (*Hollington* [1985] 85 Cr. App. R. 281; *Okee* [1998] 2 Cr. App. R. (S) 199.) Similarly , some or all of the discount may be lost where the offender pleads guilty but adduces a version of the facts at odds with that put forward by the prosecution , requiring the court to conduct an inquiry into the facts (*Williams* [1990] 12 Cr. App. R. (S) 415.) The leading case in this area is *Costen* [1989] 11 Cr. App. R. (S) 182 , where the Court of Appeal confirmed that the discount may be lost in any of the following circumstances : (i) where the protection of the public made it necessary that a long sentence , possibly the maximum sentence, be passed; (ii) cases of ‘tactical plea’ , where the offender delayed his plea until the final moment in a case where he

could not hope to put up much of a defence , and (iii) where the offender has been caught red-handed and a plea of guilty was practically certain” (sottolinejar tal-Qorti).

Fil-kaz in ezami l-appellant proprju zamm l-ammissjoni tieghu ghall-ahhar u jidher car li mill-fatt li nstab fil-pussess ta' senter misruq u fil-pussess ta' ghasafar protetti li ma setax jaghmel haga ohra hlief jammetti l-akkuzi dedotti kontra tieghu. L-unika haga li tipprejokkupa lil din il-Qorti hu kif ammetta kemm is-serq kif ukoll ir-ricettazzjoni meta ovvjament imputazzjoni wahda kienet alternattiva ghall-ohra. Mill-istqarrija jirrizulta zgur ir-reat ta' ricettazzjoni (Fols. 11 sa 13) izda minn imkien hlief mill-ammissjoni ma jirrizulta r-reat ta' serq kontemplat fl-ewwel imputazzjoni . Pero' ladarba ma sarx appell minn dan u l-appell gie limitat biss ghall-piena w l-piena ghar-ricettazzjoni hija identika ghal dik tar-reat ta' serq (art. 334 (a) tal-Kap.9), din il-Qorti ma tarax li dan minnu nnifsu jista' jwassal ghal xi mitigazzjoni fil-piena .

Illi l-aggravju li l-appellant mhux xi kriminal izda mghomi bin-namra tieghu wkoll ma jreggix ghax hu ma ammettiex biss reati konnessi mal-kacca , garr t' armi w munizzjon u pussess ta' ghasafar ipprojbiti , izda ammetta r-reat ta' serq u ta' ricetazzjoni ta' arma li kellha n-numru ta' registrazzjoni taghha mhasrar. Inoltre hu fil-fatt kien diga nstab hati mill-Qrati diversi drabi . Di fatti apparti milli l-appellant ammetta l-addebitu tar-recidiva, mill-fedina penali tieghu (Fols. 3 u 4 tal-process) jidher li hu gja kien instab hati darb' ohra li zamm u garr arma tan-nar minghajr licenzja tal-Pulizija kif ukoll li b'sentenza tal-24 ta' Settembru, 1998, kien instab hati mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fl-24 t' April, 1998, kien ikkaccja jew ipprova jikkaccja ghasafar b'senter tal-marka Benelli u munizzjon f' post inqas minn 50 metru minn triq mnejn jghaddu vetturi bil-mutur (LN 146/93) u kkaccja jew ipprova jikkaccja ghasafar f' post inqas minn 200 metru mill-Airport ta' Hal-Luqa jew f' post inqas minn 50 metru mid-dawl li juri fi triq tar-Runway. Mill-istqarrija tieghu stess umbaghad irrizulta

li ghandu senter maqbud f' kawza ohra li ghadha pendenti (fol. 11).

Illi l-aggravju bazat fuq paraguni ma x' jehlu nies ohra li jinstabu hatja ta' reati aktar serji zgur li ma jreggix . Kif irriteniet il-Qorti tal-Appell Kriminali (Kolleggjali) fil-kawza "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Ali Aibrahim Algaoud" [20.5.2004] fejn l-appellant ukoll kien qed jaghmel riferenza ghal proceduri li ma kienux konnessi mall-proceduri istitwiti kontra tieghu : il-Qorti qalet li : “ *Fil-waqt li din il-Qorti taqbel li ghandu jkun hemm proporzjonalita' u relativita' fil-pieni f' kazijiet analogi, fil-fatt kull kaz ghandu l-fattispecji tieghu.*” ghax kif gie ritenut f' “R. v. Large”, 3 Cr. App. R. (S) 80 C.A.) : “The Court will not make comparisons with sentences passed in the Crown Courts in cases unconnected with that of the appellant.” (ara ukoll f' dan is-sens “Ir-Repubblika ta' Malta vs. Brian Godfrey Bartolo” (Qorti tal-Appell Kriminali (kolleggjali) [14.11.2002].

Illi ukoll ma jreggix l-argument tal-appellant li l-Ewwel Qorti jmissha applikat l-artikolu 21 tal-Kap.9 , ghax fil-fehma ta' din il-Qorti ma hemm ebda cirkostanzi specjali li jiggustifikaw ir-reat ta' serq u ricetazzjoni minnu ammessi u r-reati l-ohra konnessi mall-kaccja illegali u pussess ta' armi w munizzjon bla permess meta hu kien instab hati ta' reati simili mill-inqas darbtejn u anki ghandu xi kawza ohra pendenti kif stqarr hu stess.

Finalment l-aggravju li l-Qorti setghet applikat l-artikolu 28B (2) tal-Kap.9 hu ghal kollox infondat u fieragh ghax dan l-artikolu b-ebda mod ma jinkwadra fil-parametri w fattispecji tal-kaz odjern, billi qatt ma kien sar ordni taht l-artikolu 28A fil-konfront tal-appellant qabel dan il-kaz . Tajjeb li jinghid li l-Ewwel Qorti kienet ukoll prekluziva milli tapplika s-sentenza sospiza minhabba r-ricidiva minnu ammessa skond l-artikolu 28A (7) (b) tal-Kap.9.

Illi meta umbaghad wiehed iqis li l-piena ghar-reat ta' serq aggravat bil-valur ta' aktar minn LM100 izda inqas minn LM1000 hija dik ta' prigunerija minn hames xhur sa tlitt snin skond l-artikolu 279 (a) tal-Kap.9 , liema piena hija ukoll dik applikabbli ghar-reat ta' ricettazzjoni skond l-artikolu 334 (a) tal-Kap.9 , u meta tqis li l-Ewwel Qorti applikat il-piena fil-minimu taghha bla ma hadet kont tal-addebitu tar-recidiva li seta' wassal biex il-piena tizdied bi grad skond l-artikolu 50 tal-Kap.9 u bla ma hadet kont tal-konkors tal-pieni ghar-reati l-ohra kollha ammessi mill-appellant , tant li ta' dawn ir-reati ukoll serji ma wahhlitu xejn, hu ovvju li l-piena inflitta mill-Ewwel Qorti kienert altru milli miti izzejjed.

Ghal dawn il-motivi l-appell qed jigi michud u s-sentenza appellata konfermata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----